

Τίτλος: *ΟΣΟ ΠΙΟ ΜΑΚΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ.*

Τριάντα έξι ιστορίες ξενοδοχείων

Συγγραφέας: ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

© Εκδόσεις ΣΤΕΡΕΩΜΑ Α.Ε., 2020

© Γιώργος Παυλόπουλος

Για την ελληνική γλώσσα σε όλον τον κόσμο

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου συνολικά ή τμηματικά, με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσον, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΣΕΙΡΑ: *ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ*

ISBN: 978-960-8061-82-8

Εικόνα εξωφύλλου:

© George Pavlopolos

Εκδόσεις ΣΤΕΡΕΩΜΑ Α.Ε. / ΣΙΟΛΑ-ΑΛΕΞΙΟΥ

Κομνηνών 24, Αθήνα 11472

Τηλ.210-6426393

Fax 210-6459312

E-mail: info@stereoma-sa.gr

www.stereoma-sa.gr

Facebook Εκδόσεις Στερέωμα

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΣΟ ΠΙΟ ΜΑΚΡΙΑ
ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Τριάντα έξι ιστορίες ξενοδοχείων

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΕΡΕΩΜΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τα Ημίψηλα Καπέλα	13
Ο Συμπαθητικός Ιχνηλάτης	16
Ανάμεσα στη Φθορά και τη Λήθη	20
Οι Γελαστές Κυρίες	22
Ο Ελληνικός Τοίχος	25
Στον Αφρό των Ημερών	29
Στα Μικρά Ασημένια Κέρματα	32
Τα Κελιά των Τριών Φωνηέντων	35
Το Τρένο των 8:34	39
Οι Λέξεις των Ποιητών	48
Αν Στρίψει η Βίδα	51
Το Σπιρτόκουτο	55
Γυμνό Κλαδί	59
200 Χρόνια Καθυστέρηση	61
Οι Φλαμανδοί Επιστρέφουν	66
Η Τροφαντή Λου	70
Ανεξίτηλοι Λεκέδες	74
Οφθαλμαπάτες	78
Ο Τυχερός Ξυλοκόπος	80
Πετεινοί	87
Όσο πιο Μακριά από το Σπίτι	91
Στον Επαναστάτη Βεδουίνο	97
Περασμένοι Καιροί	100

Ζιγκουράτ	103
Γαλάζια Κυκλάμινα	112
Η Έσχατη Ελπίδα	115
Η Παρέλαση των Χαμένων Ονείρων	118
Το Μαύρο Εμβατήριο	121
Στην Αρένα των Παπαγάλων	125
Απόπλους	129
Νιφάδες	134
Το Ξενοδοχείο του Σήμερα, του Αύριο και του Χθες	139
Ειλικρινείς Απειλές	143
Τα Εκατό Χαστούκια	147
Οι Επιστροφές του Κυρίου Λόντζιχ	150
Εκεί που Ηχούν τα Ράθυμα Τραγούδια	162

Για την Μπάμπαρα

ΤΑ ΗΜΙΨΗΛΑ ΚΑΠΕΛΑ

Εδώ οι κύριοι φορούν ημίψηλα καπέλα κι έρχονται μόνοι τους για ν' αποφύγουν τις συζύγους τους. Είναι μέλη της υψηλής κοινωνίας και καταφτάνουν εσκεμμένα δίχως το επίσημο ταίρι τους, επειδή, λένε, έχουν κουραστεί από τις παρατηρήσεις των συζύγων τους για τις υποσχέσεις που δεν τήρησαν, για τον ελεύθερο χρόνο που εξαφανίστηκε κάπου βαθιά στον πλούτο. Φορούν κατάμαυρα κοστούμια, που για να ετοιμαστούν ταλαιπώρησαν κάποιον έμπειρο ράφτη, κι από τα στήθη τους ξεπηδούν λευκά μεταξένια πουκάμισα. Συναντιούνται στην αίθουσα με τον χαμηλό φωτισμό, στο χρώμα της βανίλιας, που ρίχνει απαλές σκιές στα πρόσωπά τους, κάτω από το μπορ των καπέλων και κάνει τα λευκά πουκάμισα να φέγγουν σαν τη Σελήνη μια ξάστερη βραδιά. Καπνίζουν τα πούρα τους στην *Αίθουσα των Ναυαγίων*, στους τοίχους της οποίας κρέμονται πηδάλια παλιών πλοίων, και πετούν βελάκια στον τοίχο δίχως ν' αποχωρίζονται τα ημίψηλα καπέλα τους.

Το ξενοδοχείο σέβεται την πελατεία που το τιμά με την παρουσία και το πορτοφόλι της. Είναι βαμμένο ολόκληρο σε αποχρώσεις του λευκού και του μαύρου· οι χώροι του αποκαλύπτουν μια συνεχή διαλεκτική ανάμεσα στα αιωνίως αντίπαλα χρώματα. Το δάπεδο είναι ασπρόμαυρο σαν σκακιέρα, κάθε λευκός τοίχος ακολουθείται από έναν μαύρο, υπάρχουν θολωτά περάσματα που δεν φωτίζονται καθόλου και άλλα με κρεμασμένα στην οροφή τους φώτα στο χρώμα

του χιονιού. Το μάτι δεν ξεκουράζεται εύκολα και όλα θυμίζουν τούνελ, που άλλοτε καταλήγει σε απόλυτο σκοτάδι και άλλοτε σ' ένα φως ελπιδοφόρο. Οι κύριοι χτυπούν στο δάπεδο τα μπαστούνια και προχωρούν από αίθουσα σε αίθουσα σαν να βρίσκονται στην κοιλιά μιας ζέβρας.

Ψηλά, στην οροφή του πολυτελούς ξενοδοχείου, λευκός καπνός αναδύεται από μια μαύρη καμινάδα. Κάποιος υπάλληλος τροφοδοτεί με ξύλα το τζάκι· οι κύριοι το κοιτάζουν βαριεστημένα την ώρα που συζητούν χαμηλόφωνα για όσα πέτυχαν στη ζωή τους, για όσα τους προσάπτουν οι σύζυγοί τους, για τον χρόνο που τους απομένει στον πλανήτη. Το ξενοδοχείο έχει προσλάβει συμβούλους γάμου, αλλά σχεδόν κανένας απ' αυτούς τους περήφανους άντρες δεν καταδέχεται να μιλήσει με κάποιον από τους «ειδικούς». Οι κύριοι προτιμούν να κάθονται σε βαθιές πολυθρόνες και να τρίβουν δύσθυμα τους πισινούς τους στο απαλό ύφασμα, κάθε φορά που η συζήτηση γίνεται ενοχλητική. Δεν αποχωρίζονται τα ημίψηλα καπέλα τους ποτέ, κι εκεί, μέσα στο απαλό φως που σκιαάζει τα χαρακτηριστικά τους, μοιάζουν σαν άνθρωποι δίχως πρόσωπο. Ακούγονται μόνο διηγήσεις για το πώς οι γυναίκες τους μετατόπισαν την αγάπη τους απ' αυτό που κάποτε ήταν οι κύριοι, στο στάτους που τώρα πια απέκτησαν. Είναι, λένε, σαν ν' αγάπησαν τη ζωή που τους πρόσφεραν, ξεχνώντας όμως να συνεχίσουν ν' αγαπούν τους ίδιους.

Μόλι ούισκι στα σκαλιστά ποτήρια και καπνός που ζωγραφίζει μορφές στην μελαγχολική ατμόσφαιρα. Μολονότι κάθε εκατοστό που πρόσθεταν στο ημίψηλο τους χάριζε πόντους υπόληψης, τώρα πια το ύψος του καπέλου έχει μετατραπεί σε μεζούρα, η οποία μετράει την απόσταση που τους χωρίζει από τις συζύγους. Οι κύριοι σκαλίζουν

το παρελθόν τους και θυμούνται τα άγουρά τους χρόνια, όταν συνδέονταν ακόμη με γυναίκες ταπεινές. Άλλες ήταν σερβιτόρες, άλλες δούλευαν πωλήτριες και μερικές ήταν άνεργες δίχως να παραπονιούνται –άλλωστε και οι κύριοι φορούσαν τότε κάτι φτηνά κασκέτα. Δυστυχώς γι' αυτούς, οι κύριοι γνωρίζουν καλά πως εκείνα τα ειδύλλια ήταν αληθινά, πως ό,τι έζησαν μ' εκείνα τα κορίτσια βασιζόταν κυρίως στο παρόν και λιγότερο στην προσδοκία. Θυμούνται τα ονόματά τους, το χρώμα των μαλλιών τους και το πάχος των χειλιών τους και στιλβώνουν τη μνήμη προσδοκώντας λίγο φως, που θα πέσει πάνω στις ασπρόμαυρες πια αναμνήσεις και θα φωτίσει τη χαμένη νιότη. Στο τελευταίο τσούγκρισμα των ποτηριών, ακούνε τους παλιούς εαυτούς τους ν' αποκαλούν εκείνα τα κορίτσια με τα ονόματά τους.

Ύστερα, οι κύριοι αποσύρονται στα δωμάτια τους, ακουμπούν τα ημίψηλα καπέλα τους όρθια στο κομοδίνο και σκεπάζονται ως τον λαιμό με ριγέ ασπρόμαυρα σεντόνια. Προτού σβήσουν το φως σκέφτονται τις συζύγους τους μ' ελεγχόμενη συμπόνια. Ξέρουν πως όσο κι αν οι γυναίκες ξέχασαν στην πορεία να τους αγαπούν, το πρόβλημα το έχουν οι ίδιοι. Οι κύριοι, που μόνο στο κρεβάτι δεν φορούν ημίψηλα καπέλα, γνωρίζουν καλά πως πιο πολύ από τα κορίτσια της νιότης και τις συζύγους της ζωής, αγάπησαν το μέλλον που είχαν ως νέοι. Όμως, δεν είναι δα και τόσο κύριοι ώστε να το παραδεχθούν μπροστά σε άλλους.

Ο ΣΥΜΠΑΘΗΤΙΚΟΣ ΙΧΝΗΛΑΤΗΣ

Ο Συμπαθητικός Ιχνηλάτης είναι ένα ξενοδοχείο αφιερωμένο στην αγάπη. Δεν πρέπει να συγχέουμε ωστόσο την αγάπη με τον τρόπο που παρουσιάστηκε στον μεταπολεμικό κόσμο: Δεν είναι η αγάπη ούτε του φωτορομάντζου, ούτε του κινηματογράφου. Τα δωμάτια του ξενοδοχείου δανείζονται την αισθητική τους απ' όλα εκείνα τα ζευγάρια που δεν κατόρθωσαν ν' αγαπηθούν όπως επιθυμούσαν. Πρόκειται για χώρους που γνώρισαν άλλοτε την αναστάτωση κι άλλοτε την καταστροφή και κουβαλούν τον απόηχο των καβγάδων που έζησαν οι τοίχοι και τα έπιπλά τους.

Μολονότι οι ένοικοι των δωματίων συνήθως το αγνοούν, *Ο Συμπαθητικός Ιχνηλάτης έχει διακοσμηθεί με βάση τις συναισθηματικές περιπέτειες του πατέρα της σημερινής ιδιοκτήτριας, της δεσποινίδας Μάλικ. Κάθε δωμάτιο έχει βασιστεί στις περιγραφές του ημερολογίου του πατέρα της, ο οποίος φρόντιζε να καταγράφει λεπτομερώς τους διαπληκτισμούς. Για παράδειγμα, το δωμάτιο του πρώτου ορόφου ονομάζεται *Χαρούμενα Γενέθλια*. Πίσω από την πόρτα θα δει κανείς ένα αναποδογυρισμένο τραπέζι, πολύχρωμα μπαλόνια –άλλα σκασμένα κι άλλα ζαρωμένα, σχεδόν ξεφούσκωτα πια, να θυμίζουν παιδικό πάρτι– σερπαντίνες, χαρτοπόλεμο και τριγωνικά καπέλα. Υπάρχει ακόμα ένα πιάνο, μια πεταμένη στο πάτωμα παρτιτούρα, κεράκια στη συσκευασία τους, μια γιρλάντα που εύχεται *Χ ρ μ ν Γ ν θ λ* –ίσως επειδή όλα τα φωνήεντα ξεστομίστηκαν ως*

κραυγές- καθώς και δυο σπασμένες καρέκλες. Κάθε φορά που κάποιος πελάτης νοικιάζει το δωμάτιο, η δεσποινίδα Μάλικ τον επισκέπτεται κρατώντας μια τούρτα στο χέρι. Στέκεται δίπλα του, εξηγεί εν συντομία την ιστορία του χώρου κι έπειτα πετάει την τούρτα στον τοίχο. «Το δωμάτιό σας είναι έτοιμο», λέει μετά.

Το δωμάτιο πάντως με την περισσότερη ζήτηση είναι το *Διακοπές στη Σαρδηνία*. Είναι ένας χώρος με ορθάνοιχτες βαλίτσες, εσώρουχα ακροβολισμένα παντού και μια ντουλάπα που δεν ανοίγει. Στο χαμηλό τραπέζι κρυώνει μια πίτσα και δίπλα της φιγουράρει ένα μπουκάλι κρασί. Το παράθυρο είναι ορθάνοιχτο κι ένα σεντόνι κρέμεται ως το πλακόστρωτο. Το παλιό τηλέφωνο από βακελίτη, βρίσκεται αναποδογυρισμένο στο δάπεδο και στο κρεβάτι είναι διάσπαρτα χάπια από ένα μπουκαλάκι. Η δεσποινίδα Μάλικ εξηγεί πώς ο πατέρας της δραπέτευσε από το παράθυρο, έχοντας πρώτα κλειδώσει την ερωμένη του στην ντουλάπα.

Όλα αυτά τα δωμάτια στον *Συμπαθητικό Ιχνηλάτη* απεικονίζουν ουσιαστικά το τέλος των ειδυλλίων. Οι αγάπες του πατέρα της δεσποινίδας Μάλικ ήταν όλες τους καταραμένες και καμία δεν εξελίχθηκε σε κάτι περισσότερο από μια εφήμερη ιστορία. Στο δωμάτιο *Αμερικανική Ενδοχώρα*, η αισθητική του θυμίζει μοτέλ της δεκαετίας του '50: Μέσα είναι παρκαρισμένη μια μοτοσυκλέτα, τα σεντόνια είναι ποτισμένα με αίμα και στην άκρη του κρεβατιού διακρίνει κανείς έναν κομμένο αντίχειρα ο οποίος, για τις ανάγκες της διακόσμησης, είναι πλαστικός. Στο δωμάτιο *Κουνοπιέρα στον Νείλο*, παντού πασπαλισμένο με άμμο, ίχνη από βήματα οδηγούν στο παράθυρο του μπάνιου, που είναι φυσικά ανοιχτό.

Η δεσποινίδα Μάλικ, η οποία τον επόμενο Μάρτη κλείνει τα πενήντα, έχει καταλάβει πια ότι ο πατέρας της ήταν ένας άνθρωπος συναισθηματικά ανισόρροπος. Είναι μάλιστα φορές που απορεί αν αυτός ο άνθρωπος ήταν όντως πατέρας της. Η ίδια μένει στο δωμάτιο *Επιτέλους Σπίτι*. Είναι ένας χώρος τακτοποιημένος, τον οποίο μοιράζεται με την ηλικιωμένη μητέρα της. Οι δυο γυναίκες αλληλοφροντίζονται: η δεσποινίδα Μάλικ έχει αναλάβει όλες τις καθημερινές δουλειές και η ηλικιωμένη μητέρα ανασύρει τα θέματα συζήτησης. Δίπλα από την πόρτα υπάρχει ένα δοχείο σκύλου γεμάτο νερό. Την ημέρα που ο πατέρας τις παράτησε, είχε ισχυριστεί ότι κάποιος ούρλιαζε και ύστερα ότι είχε ακούσει ένα σκυλί που γάβγιζε. Αν πιστέψουμε τη διήγηση του κυρίου Μάλικ, μια γυναίκα ζητούσε βοήθεια για το χτυπημένο σκυλί της. Ο πατέρας φώναζε να γεμίσουν ένα δοχείο με νερό και βγήκε τρέχοντας έξω. Ακούστηκε η μηχανή του αυτοκινήτου να παίρνει μπροστά, ένα σκυλί να γαβγίζει και δυο πόρτες αυτοκινήτου που έκλειναν. Ύστερα, το αυτοκίνητο μάρσαρε κι εξαφανίστηκε στον ορίζοντα.

Ο κύριος Μάλικ τηλεφώνησε αργότερα στο σπίτι και είπε ότι θα ερχόταν σύντομα. «Θέλω να έρθω επιτέλους σπίτι», γκρίνιαζε. Η δεσποινίδα Μάλικ, νεαρή τότε, ρώτησε αν το σκυλάκι ήταν καλά. «Ναι», της είπε, «είναι ένας ιχνηλάτης που ακολουθούσε τα χνάρια ενός ανθρώπου. Τον χτύπησε αυτοκίνητο την ώρα που διέσχιζε το δρόμο». Το κορίτσι δάκρυσε. «Θα γίνει καλά;» ρώτησε. «Ναι», της είπε, «είναι δυνατό σκυλί, θα βρει το δρόμο του». Μόλις κατέβασε το ακουστικό, είδε τη μητέρα της ν' αποσύρει το ένα από τα τρία πιάτα στο οικογενειακό τραπέζι.

Ο κύριος Μάλικ δεν εμφανίστηκε ποτέ ξανά. Με τα

χρόνια, η δεσποινίδα Μάλικ αποφάσισε ν' αγοράσει έναν σκύλο. Δεν ελπίζει ότι θα την οδηγήσει στα χνάρια του πατέρα της –το πιθανότερο άλλωστε ήταν να είχε ήδη πεθάνει ο πατέρας της. Το σκυλί είναι ιχνηλάτης, όμοιος μ' εκείνον που της είχε περιγράψει ο πατέρας της την τελευταία φορά που άκουσε τη φωνή του. Είναι ένα συμπαθητικό σκυλί που τρέχει στα πάρκα και κυνηγάει τα μεγάλα σκυλιά, όπως κάποιος που κυνηγάει μια αγάπη επειδή ξέρει ότι θα τον πληγώσει.

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΗ ΦΘΟΡΑ ΚΑΙ ΤΗ ΛΗΘΗ

Με βάση τα σχέδιά του, το ξενοδοχείο θα γινόταν όμορφο, αλλά δυστυχώς δεν έχει χτιστεί ακόμα. Στις αρχιτεκτονικές του μελέτες παρουσιάζεται σαν ένας λευκός κύβος και τα παράθυρα στις πλευρές του ακολουθούν την αρίθμηση του ζαριού. Θα μπορούσε κανείς να το αποκαλέσει αμφίβιο ξενοδοχείο, καθώς ο αρχιτέκτονας του, που υπέγραφε ως Ε.Λ.Μ., ισχυριζόταν ότι βασικό χαρακτηριστικό του οικοδομήματος θα ήταν η ικανότητα πλεύσης. Μολονότι ο ίδιος απέφευγε ν' απαντήσει πώς θα κατάφερνε να εξασφαλίσει τον πλου ενός κτίσματος, μια ομάδα μηχανικών προσπάθησε να παρουσιάσει την ολοκληρωμένη μελέτη της σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε το ξενοδοχείο να ταξιδεύει στο νερό.

Δεν είναι βέβαιο ότι ο Ε.Λ.Μ. επιθυμούσε πραγματικά να χτίσει αυτό το ξενοδοχείο. Και μόνο η εποχή, κατά τη διάρκεια της οποίας συνέλαβε ο αρχιτέκτονας την ιδέα του *Ανάμεσα στη Φθορά και τη Λήθη*, τού παρείχε ένα ευρύ πεδίο στοχασμού. Τα σχέδια εκπονήθηκαν το 1848, –την εποχή των Επαναστάσεων– και αν πιστέψει κανείς τους ακαδημαϊκούς, που τα μελέτησαν εκ των υστέρων, ο Ε.Λ.Μ. φανταζόταν το ξενοδοχείο να πλέει στα νερά του Δούναβη.

Για τον Ε.Λ.Μ., ο Δούναβης ήταν το πιο «πολιτικό» ποτάμι της Ευρώπης, μια αρτηρία νερού που κυλούσε στην καρδιά της ηπείρου καθορίζοντας το πλαίσιο μιας οργάνωσης οικονομικής δραστηριότητας: από τις τιμές των οπω-

ροκηπευτικών προϊόντων, ως τη μεταφορά και πώληση αγαθών πολυτελείας. Έως το τέλος της ζωής του, ο Ε.Λ.Μ. δεν πίστευε ότι άλλαζε η Ευρώπη· αντίθετα, διατεινόταν πως το μόνο που άλλαζε ήταν η ιστορία του Δούναβη.

Η ίδια η χρήση του ξενοδοχείου ήταν ακόμα πιο φιλόδοξη. Ο Ε.Λ.Μ. είχε στο μυαλό του το ζάρι: Το ξενοδοχείο έπρεπε ν' αλλάζει πλευρές. Θα ήταν μια φτηνή πολιτική αλληγορία να ισχυριστεί κανείς ότι η Ευρώπη εκείνη την εποχή παιζόταν στα ζάρια και ότι το μήνυμα που ήθελε να περάσει ο αρχιτέκτονας ήταν αυτό –είναι βέβαιο ότι ο Ε.Λ.Μ. θα απέρριπτε αυτή την εκδοχή μετά βδελυγμίας. Στην πραγματικότητα, ο Ε.Λ.Μ. ήθελε να χτίσει το ξενοδοχείο για να το δει να καταστρέφεται. Κάθε αλλαγή πλευράς θα σήμαινε τη βίαιη διάλυση όλων των αντικειμένων που βρίσκονταν μέσα στο κτίσμα. Τότε θα έπρεπε όλα ν' αντικατασταθούν και το ίδιο το κτίσμα ν' ανακαινιστεί εξαιτίας των ζημιών που θα είχε υποστεί. Οι διαδοχικές αλλαγές πλευράς θα καθιστούσαν κάποια στιγμή το ξενοδοχείο μη λειτουργικό εξαιτίας της φθοράς· μοιραία θα έκλεινε και θα χανόταν στη λήθη. Θα κατασκευαζόταν ένα άλλο στη θέση του για να πλέει στο Δούναβη, ώσπου κι αυτό με τη σειρά του, να διαλυθεί. Η διαδικασία θα συνεχιζόταν εσαεί, όσο θα υπήρχε ζήτηση για ξενοδοχεία, όσο θα υπήρχε Ευρώπη και κυρίως όσο θα υπήρχε ο Δούναβης.